

Sludinajumuš nem preti:

Jelgawā, pec Lankowska un Likopa
īgem, Leelajā eelā № 7, Helmsinga namā,
un Rīgā, J. E. C. Kapteina lga grah-
matu bōdē, Etsīch-Rīgas Leelajā Tehniku
eelā № 10.

Makfa par fludina jumeem :
kap. par fishku ralstu rindinu ; pa
skoschana is sweschahm waloda
par brihwu.

"Latw. Mw." war apostellet:

Jelgavā: Pee Vanckovska un Līkopa īeem, Beelājā eelā № 7, „Latv. Av.” elspedīzijā.
Bauskā: Steina lga apteeklā. **Talsē:** J. Hirsch māra lga un h. Tova lga grahn. bode.
Kuldīgā: Herd. Besthornā lga un Hartmanā lga grahn. bode. **Nigā:** J. G. C. Kapteina
 lga grahn. bode, Gelsch-Nig. Beel. Nehnīnu eelā № 10; B. F. Hädera drukatāmā, Palejas eelā № 3.

Glikti laiki, schaura pahrtikschana.

(Geführts.)

Kur til tagad greesee un kam ari apwaizajes, wifur dsiedamas tahs paschahs kluftahs no puhtas uu behdigahs atbildes: „flikti laiki, schaura pahrtifikhana“. Katrai buhschanai fawi zehloni; ta tad ari schee flikti laiki un schi schaura pahrtifikhana naw bes tahdem zehlo-neem. Bet eelsch kam wini pastahw un kur tee mellejami, ir zits jau-tajums. Galwenais zehlonis ir bes schaubischanahs heidsamo gadu lauku raschojumu ne wifai kreetna isdoschanahs un wiru semahs, ta fakt, pawifani neezigahs tigrus zenas. Tomehr schim galwenajam zeh-lonim atkal fawi blakus zehloni, kuru naw masums, un kuri pa dalai atwasinahs no galwenà zehlona, bet pa dalai, ta fakt, ari ir patstah-wigi, kamdehk pirmee tikai ar leelashm puhlehm, un tomehr tad ari tik pa dalai nowehrfchami, kuryretim vee heidsamo nowehrfchanas isleeta-jama weenigi saprahtiba, lepnibas u. t. j. pr. apkarofchana un pareisa faimneekofchana un rihkofchana.

Semkopiba ir swarigs, loti swarigs arods, kusch ne ween prasa daschā sinā kreetnas sinaschanas un isweizibu, bet ari wehl dauds puhlinu, ne-apnikuschi darbibu un kreetnu uszichtibū. Tikai kreetni, fapratigi un uszichtigi semkopji sīna no faweeem tihrumēem isdabut peetekoschi kreetnus raschojumus, un tos peenahzigi pahrdoschanai fagatawodami, war fagaudit un dabut raschojumu labumam famehrigas turguzenas. Semes apstrahdaschanas prasa ne ween to, ka tahs laikā un peenahziga fahrtibā noteel, bet pee tam ir ari wehl nepeezeeschami wajadfigi kreetni darba spehki, daschadi isdewumi un leelifti puhlini, til-lab pee lauku fahrtigas apstrahdaschanas, ka ari gatawo raschojumu eewahkschanas un isgatawoschanas pahrdoschanai. Tamdeht ari kreetnus, misadā sinā fopratigus semkopjus dsird wisu masak fuhrjamees pahr fliftajeem laileem un schauro pahrtifschau. Baur fopratigus un zentigu tihkoschanos ir tahdi tā fauktajōs labajōs gadōs fahdu masuminu aistaupijuschi, un tamdeht wincem peeteek, ar to schinis laikōs few ko ispalihdsetees, ja — pat wehl ziteem ispalihdset.

Tas nu bija flikto laiku galvenais zehlonis, pee kura peerahdiju, ka ari tahdā atgadijumā prahsti un praktiski semkopji fina un tura lihdsfelus, ar kureem few ispalihdsetees, pee tam ne buht nebuhs waijadfigs, wehl peeminet, ka tahdu laiku blakus zehlonus tahdi semkopji it weegli fina nowehrst, jeb no teem pawifam issfargatees. Bet mas, loti mas ir tahdu semkopju atrodams, kamdeh turu par waijadfigu, scho flikto laiku un schihs schaurahs pahrtiffschanas galveno un blakus zehlonus apluhlot, pee tam par paraugu nemdamis kahdu Selgawas-Bauskas aprinkli atrodochos Krona pagastu un wina faimneeku semkopibas rihihschanos. — Semkopibas jeb mahjas, pehz puhra-wetut slaita rehkinot, tikai pahri isxemot, ir prahwas, un kad nu seme zaurmehrā laba, turpretim Augstam Kronim tikai loti mehrena nomas, tagad ispirkhschanas nauda jamalsā, tad latrs nesinatajis bes schaubischanhs domahs, ka pagasta faimneekem waijaga — bes kahdeem isneh-mumeem — ja ne bagateem, tad tadschu labi pahrtikuscheem buht,

Paspahne.

Ar 3. nummuru eesahksim garaku staahstu.

Wahr sinu nesejeem baloscheem.

No G. H. Schneider

Pahr fixu neseju jeb pasta baloschu darbibu atrodahs pee publikas wehl pawifam neeskaidri fajehgumi. Warbuht ka daschi ari domà, ka wehstulu suhtischana ar baloscheem us tahtahm weetahm noteek bes kahdas epreekfchejas sagatawoschanahs un fewischkas mahzibas. Manim pat gadijahs dsirdet runajam, ka pasta baloschus warot suhtit, furp un us kuru pilsehtu waijadfigs, kas, ka weegli protams, pawifam ne-eespehjam. Wifa pasta baloschu ijsrikloschana dibinahs us tam, ka baloschi fajuht jo karstu ilgoschanos pehz dsimtenes, un tad bijuschi ilgaku laiku fweeschumà, tad tee pirmà, ißbewigà brihdì greeeschahs us mahju atvakal. Ja nu grib starp diwahm pilsehtahm jeb zeetolfschneem kara laikà usturet fainoschanos zaur baloscheem, tad fawed baloschus no zitahm pilsehtahm zeetolfsnì, un ari otradi, no zeetolfschra us zitahm pilsehtahm. Suhtamà wehstule top peestiprinata ar masu somianu baloscham pee astes widejahs spalwas. Protams, ka wehsile un somina ir smalkas un weeglas. Bet pirms baloschus aishwed us tahtakahm weetahm, tee top jau mahziti un radinatti, is masaka attahkuma atrash zelu us mahju. Pee baloschu mahjas ustaifa kahdas sawadas shmes, ja tahdu jau naw no dabas, kuras putni weeglaki starp dauds mahjahn war eevehrot, un tad baloschus kahdas werstis un wehlat ari juhdses nonesfchi, valaisch atkal walà, lai tee melkè zelu us mahju. Tomehr ir ar wisu tahdu usmanibu dauds baloschu ne-aiffkreen us nolikto weetu. Daschi dabas pehtitaji un pasta baloschu audsetaji atkal fasa, ka epreekfcheja radinachana baloscheem tikai til dauds deriga, lai tee mahzitos ffreet, bet zitadi pawifam newaijadfiga, un ka tee jau, no eedsimta dabas prahtra waditi, sinot zelu us mahju. Ka schahdas domas maldigas, to tuhdał redsesim. Wahzu-Frantshu kara laikà, 1870. g., attihstijahs jo plaschi wehstulu suhtischana ar baloscheem. Tagad Pruhstjas kara walde ustura kahdus 6000 pasta baloschus; bet pa wisu Wahziju daschahm zitahm beedribahm ir pahral par 100 tuhlforsch' pasta baloschu. Zil dauds no simta mahzitu pasta baloschu dasch'reis eet posta, redsams no ismehginajuma, kuru isdarija ne fen Wirzburgà. Tapa islaisti 3000 baloschu. Is pirmee 2000 atgreesahs dsimtenè til 25 proz. t. i. 500, un no treschà tuhlforschà til desmitais. Ta tad pee weenreisiga issuhitijuma pasuda 2400 baloschu. Peenemim, ka leela dala islaisto baloschu krita wanagu nagðs, waj no lahrku medineeleem taya noschauti, — tomehr gan wišwairalee is suduscheem apmaldahs un ne-atrod zelu us mahju, lai gan wairak deenu un nedelu pehz ta melkè. Ir gadijumi bijuschi, kur pasta baloschi

Fatmeeſch u Amiſes.

69. *gada-gahjums.*

"Latw. Aw." war apostellet

Maksā, Jelgavā fanemot
par gadu 1 r. 50 l., par pusgadu 90 l.

Maksā, pahe pastu pēcuhītot:
par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 l.

Ekspedīzija:
Jelgawā, pēc Lankovšķa un Līkopa
līgumi, Lielajā cēlā № 7.

Nedakzījās adrese:
Jelgavā, Valles cēlā № 7.

un, pats no fewis saprotams, mahjahm labi uskoptahm issflatitees. Tomehr ta domadamam loti wilahs; jo nopushtas: „slitti laiki, schaura pahrtifschana“, dsird scheit wairak issfakam, nelä jeblur zitur, un neba bes eemesla, jo scheit naw masums faimneeku atrodams, kuri tik dsikh paradöö eestiguschi, ka ne ween teem nelahdi naw eespehjams, mahjas yascheem faimneckot, jo truhfst wifa waijadfiga, pat maises un fehklas preelch tam, kamdeht seme, pat masaköö gabalinöö, waj nu nomä, waj us pußgraudem ziteem ja-isdod, — bet kuri ari wehl deenu no deenaö wairak eekriht paradöö, nespehdami wairs ne paradu dewejeem auglus famakfat, kur tad wehl no parada paßcha lahdru datu atlidsinat. Pats no fewis saprotams, ka pagasta eestahdehm darba pilnas rokas ar „mantas usnemfschanu“; bet arweennu ta pati wezä dseesma un parastä atbilde paradu prafitajeem jadfsird: „newaram peedfift; naw nelahdas mantas, ko usnemt un pahrdot“.

Bet kahds un kur ir melkejams schis no manis mineta pagasta
faimneku nabadsibas zehlonis, kad tee ar warenahm mahju ehkahm un
zitu cetaisi newar seelites, zaour kuxu usrihloschanu, ta tas daschds zi-
tods pagastods notizis, tee buhtu warejuschi paradods eestigt? Pirms i-
weenkahrschi ne-augliba un semkopibas raschojumu wifai neezigas ze-
nias, jeb, ta fakot, dabifla jeb nenowehrschaamā zehloni, — bet tad ar
wehl eelsch pawifam zita ka. Bija ari labi jeb augligi gadi un ra-
schojumeem kreetnas zenas. Par kweeschu puhru mafaja 5 un wai-
raf un par sinu birkawu lihds 65 rubleem. Bet ko darija tad muhsu
faimneku wairakums, wisu wairak neprezete jeb „schwihti“? Tee
eerihkojahs wareni sirgu un aissuhgumu fina, gehrbahs pehz „fungu
modes“, nestahweja wairs mahja un nepahruluhoja nemas faimneezibu
un darbus, bet atkahwa mahjahm buht mahjahm, dsihwoja faki, tam-
dehk ka, ta fakot, simts rublu bija nabaga nauda, nesa pastahwig
trimpum u. t. j. pr. warenus upurus, no kuras feedoschanas drihs lee-
zinaja kroga papu warenee wehderi un wehl leelakā naudas maku pee-
breeschana, un teem kahrschu spahletaju widu bija feedu laiki. Ari fa-
milijas tehwi tika no schihs dsihwes ne wifai patihkami aishremti; ja-
ne reti laulata draudsene un behrni, tagad no salpeem fauzama kundse
un godinamahs „freileenes“, gan ar labu, gan ar launeem wahrdeem
un raudahm teem usmahzahs, ziteem „lihds taifit“, jo zitadi efot ja-
kaunahs un „freileenes“ valikshot bes prezeneekeem, un tas tadschu buh-
shot kauns. Neko darit, jagahda meitahm un feewai dahrgas dreh-
bes, selta leetas, labi rati, sirgi un aissuhgi, ja-apmekle teateri, balle
un salumu preeki, ja-isrihko prezeneeku usnemchanai pat mahja weefibas
un tehjas wakari u. t. j. pr. Tas wifs mafsa naudu, pat dauds nau-
das, un ar mahjas eenehmumeem ween wairs naw eefpehjams, wifus
schos isdewumus segt, jamekkle ahrkahrtigi lihdselli, un tee tik, sinams,
pret augstahm prozentehm jeb augsteem augleem bija atrodami Schih-
dixu un zitu augkotaju kules. Ussahktu dsihwe jaturpina; jo „kundse
un freileenes“ no vahrgrosijumeem negrib ne dsirdet, jau tamdehk ween
ne, ka tad wifai mahjas apmekletaji buhtu us reissi lapas. — Tee, ta ka-
par laimi, fahla ta nosauktahs pagastu bankas dibinat, un ari minetā

www.scholarship.unimelb.edu.au/submit/2.5/submit.html#uniformity&2.5

Gelsch- un ahrsemē: Rudolfa Mōsses lga wijsas ekspedīzijas. — **Walmeera:** Trey lga grahmatu bode. — **Waltā:** M. Rudolffa lga grahmatu bode. — **Peterburgā:** pēe Peterburgas zeen. Latvējšu draubes mahitaja. — **Bes tam:** pēe zeen, mahitajeem — tillab **Widsemē**, kā arī **Kursemē**.

Vlosses lga wiſas elſpedizijs. — Walmeera: Trej lga
tu dolffa lga grahmatu bode. — Peterburga: pee Pe-
ss mahzitaja. — Bel tam: pee jeen, mahzitajem —
Bidsemē, sā ari Kursemē.

Nedatījās adrese:
Jelgavā, Valles eelā № 7.

© 2000 by Pearson Education, Inc.

pagastā tahdu krahjumu un aisdewu kāfi eetaifīja, kas wiseem paradōs krituscheem toreijs israhdiyahs par glahbeja āngeli. Ahtrakā laikā fchai eetaifei radahs labs beedru pulzinfch, un eefahlumā netruhla ari nau-das eegulditaju, — no naudas aisleenetajeem nemas nerunajot, jo to bija milsums, kas us aisleenejuma gluhneja, kā wilks us aitas, un tika ari dots, ne wis desmiteem, bet simteem rubku us reisi. Daschi aisle-neja wairak simtu bes waijadſibas un tos waj nu tuhlit „nosīta“, waj atkal seedoja kahrfchū ſpehlei, kurpretim dascheem waijadſeja atkal aisleenejuma, ar ko „freileenehm“ ſeltus un lepnas drehbes pirkł; turpre-tim retumis tik naudu iſleetaja pateefahm waijadſibahm, un tee tad ne-aisnachmahs ari daudſ.

Tomehr katrai leetai sawas heigas, un taad radahs gals ari scheem sakajeem „selta laikeem“. Augligeer un raschojumu dahrgee gadi drihs ween nobeidsahs, un ari bankas sahla aissleenejumus atprafit. Bet ko nu esfahlt? Labajobs gaddos nebija ne ween nekas ailliginats, bet turklaht wehl laba dala paradu eetaisits, kurus nu gruhti, pat ne-eespeh-jami tagad famakfat. Un tomehr wehl weens launums! Bats un familija ir eeradufchi labi dsihwot, un eeradumam tadfschu leels spehks. Tamdehl ari tagad dabujam peedsihwot, ka deenâ teesa faimnee-lam usnem wisu mantu, paradu dehl, un wakara faimneeze rihko tehjas wakaru preefkch eelushtajeem „freileenu“ prezeneekem, jeb doma-teem bruhtganeem. — Zita reisa atkal kahds „nolaissjees“ Schanis, Juris waj Jahnis eerodahs pee pagasta teefas, gehrbees pirktajà ka-schokla un drehbes, zitus yesobodams, ka tee „nosutuschi“, bet kam to-mehr nauda kule, pee kam no ziteem teek tschukstets, ka pirktahs drehbes wifas ar leenetu naudu famakfasas, paradu tuhkfostscheem, un drihs pagasta teesa ari jauta, kamdehl nefamakfa pretineeklam prafito pehrno waj aisspehrno kulschanas naudu, leeneto fehku u. t. j. pr. Tahdam, finams, ir tahs paschas drehbes tirgu, pirti un basnizâ.

Tahdi wihi, sinams, mas war pahrluhlot personigi sawu fainneezib; wini valaischahs us kalpotajeem, ka buks us rageem, un teem mas wałas, eeweħrot, kur vee loopeem, druwas u. t. j. pr. skahde no-teek; bet tur gan teem ir wałas deewsgan, pat leelakajā darba laikā atstaht mahjas un eerastees dseedataju waj tauretaju fapuljēs, domat drihsaki vee tauru pirkħanas, preeħsch kam pat gows japahrdod, nela vee fainneezibas darbeem, un ka par to jagħidu, lai Kronim buhtu eespejħjams atlighdinat nomas naudas paradu, waj zitħus paradus fahlt deldet.

Tà dsihwo no manis minetâ pagastâ ne wiś neprezetee ween, bet, deemſchehl, ari daschi familijas tehwi, kamdehl gan jasaka „jo pliks, jo traks”. — Daschs warbuht domahs, ka fchê leetu loti pahrsphileju, — bet tà ne buht naw. Katram, kas leetas apstahtkus pahrsfihst, buhs jaleezina, ka efmu drihsaki pa mas, nefâ pa daudis teizis. Tah-deem faudim, pats no fewis saprotams, ir arweenu gruhti laiki, un tee suhrojahs pahr fchauru pahrtikfchanu, — un buhtu tas ari tad, ja winu tihrumös us weena falma pa desmit wahrpahmt augtu, ka ari, kad lauku raschojumeem buhtu augstakahs zenas.

Tà funis fa-osc putnu un svehru vechdas un kameelis tufnessi uhdeni jau is leela tahkuma. Pehdejam dsihwe tufnessi zitadi nepawisam nebuhtu eespehjama. Tapat ari pee leelakas dalas kahparu kustonu oschanas spehja par ziteem praheti pahrali attihstahs, un darbojahs til ar fewischleem preefchmeteem. Bites un skudras pasihstahs no smakas. Pat wehl pee wissmaleem dsihwneekem, zihnotees dehl jawas usturefchanahs, attihstahs jo smaliki lahds prahits, ka juchana waj dsirdefchana, kad ari ziti prahiti pee wixa nemas naw nomanami, tamdehl ka netek darbinati. Semakas fchikras dsihwneeki melke few baribu un atrod sawus dsihwolkus weenigi ar taustifchanu; tapehz winau kustefchanahs ir newekla un baiga. Pee putneem ir wairak attihstijusees redsefchana un pa dalai ari dsirdefchana un oschana. Sihditaju kustoneem, krei eeguhn few baribu pa leelu sahli un beesem kruhmeem un staigd pa bailigahm, nepahreijamahm weetahm, ir bes jau mineto prahtu ajsma wehl jo smalika atmina pahr to, us kreu debess puji aiseet un gresschahs. Ar atmixas palihdsibu furi un faki atrod zelu no fwechuma us mahju ari pat tad, kad tos, maiisa eebahstus, no mahjas ajsved. Ta ari Indijaneeschi un ziti meshonu fautu laudis ir dsirdefchana un redsefchana pahrali par mahzitu tautu laudim. Pee putneem, ka jau mineju, ir wißwairak attihstijusees redsefchanas eespehja, un pee latras fugas til leelä mehrä, ka winau dsihwibas fargachana un usturefchana to prasa. Tahdi putni, krei fscreen tahku un augstu, ka wanagi, ehrgli un ari pastä baloschi, reds loti skaidri un tablu; turepti tahdu putnu redsefchanas eespehja ir dauds masala, krei dsihwo pa semes wirsu. Pastä baloschi reds dauds tahaku un skaidrakl nela ziti baloschi, ka tas nojehdsams no winau pazelfchanahs augstu gaisa un tafna skrehjeena us paßhstamo weetu. To, ka dsihwneeki ne ween tik pehz eedsimta dabas prahita, bet ari zaur radinachanos un sihmehm atrod zelu us mahju, apstiprina ari dauds jaunaku laiku dsihwneuku dabas pehititaju, ka Angli Lübbeks un Romans un Sweedrs Pakmens. Wina faka, ka bites, lapenes un skudras newarot atraf sawus mahjokkus, ja ne-ejot pee teem kahdas sihmes, kuras palistu winau atminä un rahditu zelu. Gahju putni dodahs rudenäs, no dabas prahita skubinati, us deenwideem un pavasaraas atpakał, bet winau atminä teem palihds atraf wezo ligdu un paßpahrni, kreu pehrnä gadä attahja. Meschi un kalmi ir winau werstu stabi, pehz kureem tee sawu dsimteni usmekle. Par peerahdisumu, ka ari pastä baloschi tapat zaur redsefchanu un weetas paßhchanu us mahju aislaischahs, pastahstichu wehl kahdus ismehginajumus, kurus ne ilgi atpakał isdarija Posnakas apkahrtne. — Es islaidu is 12 fewischlahm weetahm sinamu skaitli jaunu pastä baloschu, krei wehl nebija is Posnakas bijuschi iswesti, un, raudsidamees us winau laishchanos, ussihmeju winau zelus us papihra. Ismehginadams, es islaidu baloschus kahdas 4 weritis no winau buhra, us Opizkas kalmi. No turenies tee newareja bes augstalu gaisa pazelfchanahs eraudsit vilseftas, tapehz ka otrs kalmi stahweja preefchah. Bet baloschi paßna vilseftas apkahrti, zeemus un

Sinam̄s, ari fchini pagastā ne wifī tā faimneeko, bet ir ari laudis prah̄tigi un kreetni semkopji, un tos tad ari nemas nedfird tilk dauds pahr gruhtem laikeem fuhtojamees, — bet tee ir — ja ne bagati, turigi, tad tomehr nahk ar faweeem eenehmumeem zauri, atlihdsinadami wiſus waijadſigſ mafſajumus. Tos tad ari dsird ſalam: „Labak ſtaigaju paſch'aufstā apgehrbā, dſihwoju weenfahrschi un brazu ſentehwu aifjuhgōs, jo tad ſinu, ka wiſs mans paſcha, neka gebrbōs, dſihwoju un brazu lepni, un tomehr kats ſina, ka tas ar leenetu, zitu lauſchu naudu teek darits. Gan teek ſazits, ka drahnas taifa zilwelu, — bet mehs jau paſchu laudis, zits zitu paſhſtam un ſinam un ne-eespehjam ar fawu lepno apgehrbu waj dſihwi zitus pahr fawu mantas un ifſglihtibas ſtahwolli maldinat, jeb, tā ſakot, teem fmiltis laifit azis. Raika ſtraume gan teek, un mums tai jadodahs lihdfa, — bet mehs nedrihſtam tai ſteigtees preeſchā, jo zitadi wiñas wiñi muhs drihs aprihs. Katram jaluhko tā eerikhkotees, ka wiña ifdewumi paleek famehrā ar eenehmumeem, nereh̄kinot ahrkahrtigus, neparedsetus atgadijumus.“ — Prahtigs ſenkopis gada beigās pawell ſem faweeem reh̄kincem ſtrihpu un ſalihdsina ifdewumus ar eenehmumeem, zaur to wehl reis pahrleezinadamees, fur gadā wairak ifdewis, neka waijadſigſ, jeb tehrejis un iſleetajis, bes ka dſihwē pilnigi warejis peetift.

Brahtigs un frektis semkopis ari pahrluhlos fawus gabjejus pee
darba un riħlos wiſu waijadfigo, — wahrdū faktot: buhs preekſchā un
paħla, jeb pirmais un beidsamais, un nekawefees, ari pats waijadfiga
briħdi rokaś pee darba peelikt. Taħdam semkopim, finams, tad ari ne-
ħad baltais swirbulis fleħti un delamais naudas makā tik drihs newar
eerastees, un taħds ari neżetieħs, ka wina familija taifa weltigus ifde-
wumus par teħjas wakareem, balleħm, teatxarem un newaijadfigu gref-
numu jeb „fċhtahти“, un taħdam tamliħds ari nebuhs tik drihs ja-
fuhristahs pahr slikeem laikeem un sħauro pahrtiſħanu.

Is wisa preefschā teiktā tā tad ir redsam^s, ka pee sliktēem laikēem un schaurahs pahrtīschanas tikai pa datai nenowehrschamee, dabiskee zehlori wainigi, turpretim leelakā waina zekahs zaurl mums pāscheem, jeb muhsu neprahligu rihloschanos, ko it labi waram nowehrst, ja tik kreetni gribam. Zerams, ka ari muhsejēe to ewehros, reis nahks pee atsīhschanas, jo ilgaki tas tā-lā-tā wairs newar eet, un pehž tam rihlosces, — un tas ir mans pirmais wehlejums jaunajam 1890. gadam!

۹۱۲

No ahrsemehnt.

Wahjija. Wifas partijas tagad ar wifseem spēklem rīhkojahs uſ tautas weetneku wehleschanohm, kas pehj 4 nedelahm tiks noturetas. Biswairak brihwprahrtigee, Schihdi un nazionalliberalieschi zenschahs aiskawet, ka slavenais mahzitaj斯 Stöckers un wina peekritejji neteek eevehleti. Tamdehk Wahju awises tagad pildin pilditas ar wiſadeem meleem un nepeellahjigeem stahsteem, usbrukumeem un ſtikeem pret Stöckeru perfonu un partiju, un kad nu ari Bismarks naw mineta wihra draugs, tad, finams, ſcheem pretinekeem weeglaks darbs. Tomehr netizam wiſ, ka teem isdosees Stöckeru isdabut ahrā no tautas weetneku ſapulzes; jo ari wina peekriteju ſkaitis ir deewsgan leels, kas dſili pahrlēzinati, ka wina zenteeni ir kristigeem eedſhwotajeem par leelu ſwehtibu, un ka neweens zits sozialdemokrateem tāhdā mehrā nespēhj strahdat preti, tamdehk ka ari winsch aissstahw maso lauschu teefibas un ihstahs waijadsibas un nebaidahs bagatneku Schihdu rebineku un tamlihdigu aſins fuhezeju darboschanos ſodit un trauzet.

Franzija. Parise ispaudusees jausma, ka Franzijas presidents Karno's satifschotees ar Wahzijas keisaru pee Belgijas lehnina Brisele. Schi jausma radijusi patrioteem leelu siids nemeeru, un tamdeht tee sa-
zel awises leelas brehlas, ka Karno's gribot padotees Wahzu waldineekam. Zit dabinatas schihs jausmas ir, to wehl newar sinat; bet til
dauds gan ikkatr sprahtigs zilweks war weegli fajehgt, ka draudsga

Spanija. Preelsch tschetrem gadeem jaunais Lehnisch Alfonss XII., ar augustam gara un waldiščanas dahwanahm apdahwi-nats, freetsns tihrs, nomira paschōs seedu qadōs, atstahdamē sawu ne-

aimigo walsti wisleelakās behdās un bailes; jo winam nebija nekahda tronamantineela no wihrischēu kahrtas. Bet feschus mehnefchus pehz vixa nahwes, wina jaunajai atraitnei, lehnixenei Kristinei, peedsimā deh- iansch, wifai tautai par jo leelu preeku. Jaunā mahte tika eezelta par valdineezi, lihds tameht masais lehnirsch buhs fasneedsis vilngadibu. Ar apbrihnojumu gudribu un droschibū lehnixenei Kristine notezejufchōs $3\frac{1}{2}$ jaddōs kopusi sawu gruhto amatu, jo deenas jo wairak eeguhdama awu pawalstneeku mihlestibū un wifas Eiropas zeenishanu. Bet nu auna atraitne tilusi no jauna peemekleta. Deenu un nakti wina fehisch ee sawa mihtulishcha gultinas, rokas lausidama karstās lubgšchanās, lai Deewēs winai ne-atrem fcho dehlinu, kas tagad jau nedekahm zihnahs ir nahwi. Jau telegraß wifai pafauli bija issinojis, ka masais flim-neeks sawu gaitu nobeidsis. Bet fchi wehsts atkal tilusi atfaulka, un ai gan loti mas zeribas, tad tomehr winsch wehl pee dschwibas. Ja vinsch nomirtu, tad nelaimigā Spahnija bes schaubischanahs no jauna atkal tilku satriginata zaure wahrigem vahrgroßjumeem un besgaligeem eelschēgeem nemeereem, kahdns ta jau til dauds schini gadu simteni pee- osihwojusi, un kuxi to aiskawejufchi, laizigā un garigā sunā attihstitees, à ka Spahneeschu tauta, kas senakds gadu simtenōs peedreja pee wi- varenakahm wifā Eiropā, tagad peeflaitama pee wišmasak isglihtotahm in wišnestiprakahm. Republikaneeschu negehlīgā partija tikai gaidit jaida us masā lehniran pehdejo dwaschas wilzenu, un tad tuhlit fazels oumpī, fazidama, ka wina negribot nekahda waldineeka un nepawifam ne- ouhshot zeest, ka waldibas groschi us deewēsin zik ilga laiska paleek seewi- chku rokās. Jo pehz masā lehniran nahwes par Spahnijas tronaman- ineeki palistu wina wezakā mahsa, 9 gadus wezā Donna Maria. Bes- tam ari wehl Karlistu partija pretojahs tagadejai waldbai un tikai us- ro domā, ka wina waretu sawu galwu, Don Karlos'u, kas sakahs par ikumigo Spahnijas waldineeku, noſehdinat us waldibas krehsla.

Portugalija. Ar leelu ihgnemu wifa Eiropa skatahs us fo-
damo warmahzibu, ar kuru Anglija pahri dara masojai Portugalijai,
nepawifam ne-eewehrodama winas likumigo ihpaschumu un nenoleedsa-
nus sawstarpigos nolihgumus. Anglijas waldiba pagehrejusi, lai Portu-
galija wiſus fawus saldatus un eerehdnus tuhlit atfauz atpafat ne-
Schibr-upes Deenwidus-Aſrikas austrumā. Ja wina to nedarisshot,
tad Anglu fuhtnis tuhlit atstahſhot Līſabonu, t. i., tad kaſch gataws
Altbilde jadod 24 stundu laikā. Ko nu masā Portugalija lai vara?
Zeels pulks warenu Anglu kara kugu ſtahw itin tuwu pee winas oſtahm,
kas weenas deenas laikā galwas pilſehtu Līſabonu un andeles pilſehtu
Oportu war faschandit drupu drupās un pahrwehrſt pelnu kovinā, un be-
cam wehl atnemit Portugaleeschu kara un andeles kugus. Te nu it ne-
das ne-atleek, ka tikai padotees neſchehligajam warmahkam un wina rup-
ai pauehlei paklaufit. To nu ari Portugalijas waldiba darijuſi; bei-
auta zaur to pret Angliju tahdā mehrā tikuſi ſakaitinata, ka wina
awas duſmas wairis newareja ſawaldit, un leeli lauſchu puhli, u-
elahm fasfrehjuschi, usbruka Anglu konsula namam, tam logus iſdau-
dami un to pawifam gribedami ſapofit. Sinams, ka zaur to Angli-
ju buhtu dabujuschi teefibū, jeb masakais buhtu warejuſchi fazit, ka wineem-
ſhot teefibū, Portugaliju ſodit un no winas prafit leelu atlihdsinachanu.
Bet par laimi polizejai iſdewahs nemeerigos lautinxus no tahdas pahr-
teigſchanahs atturet un no minetā nama aifſicht projam. Tomehr an-
to ſtrihdinſch ſtarp Angliju un Portugaliju gan wehl nebuhs heigts.
Zerams, ka zitas leelwalſtiſ aifſtahwehs masahs walſtinax aifkahrtahs
teefibas, un ja ne zitadi, tad taſt ar rakſteem mehginahs Angliju pee tam
veedabut, lai ta wairak ewehro taisnibu un ſtarptautiſlos likumus. Jo
zitadi waretu notilt, ka laupitoju tikumi eefalnojahs ſtarptautiſkā ſa-
ſiſhwē.

Turzija. No Krehtas falas teek siouts, ka nemeeri tur arweenu
vehl ne-esot apklufuschi, un ka salnös aibehgufschee dumpineeki alkai
ihkojotees us karu.

No eekschsemeshm.

Walsts-padomei Keisara Majestete ori preefch 1890. gada ap-
tiprinajis leelfirstu Michailu Nikolajewitschu par presidentu, un depar-
tamenteem — ihdisschinejos preefchsehdetaus un lozekus.

tarp kurehm baloschu pastu eerihlo, un no preefchmeteem, pehz kureem valoschi waretu zelu nogist un mahju atraßt. Ja laiks staids un teen oasihstami kalni un meschi zelä, tad tee jo dribhsâ laikâ bes maldischa buhs mahjâ; bet ja laiks tumschâ un miglains un weetas ne oasihstamas, tad tee jo weegli nomaldisches. — Ta rakta pahr pasto baloscheem G. H. Schneiders. — Jif ilgâ laikâ pasta baloschi noskreeninamu zela gabalu, peerahda kahds ismehginajums, kuru isdarija ja 1829. g. Augusta mehnëß. Baloschi bija noskrehjuschi 10 stundu laikâ no Litikas pilsehtas lihds Leipzigai, t. i. ap 65 juhdsehm, un tak peerhemams, ka wirxi pa fcho laiku buhs ari kahdâ weetâ atpuhtusches un baribas meklejuschi. — Japeemin, ka muhsu mahju baloschi ir is tahyschas fugas un ar lihdsigahm ihpaschibahm, ta pahrrunatee pasta baloschi. Bezug haloschus grehti aifwest un eeradinat sweschâ weetâ Rad ari tos ilgaku laiku tura zeetumâ, tee tomehr, laukâ kluwuschî, at greeschahs us fawu dsimteni. Bet jaunus haloschus, kuri wehl naw i pehrka isskrehjuschi, war weegli aifnest un sweschumâ eeradinat. Gadis jumi ir ari bijuschi, kur wezi mahju baloschi kahdâs weetas ir apmetusches us dshwi un naw wairs nepawifam gabjuschi projam. Japeemin, ta tee ari ir nomalbijusches no fawas dsimtenes un newar atraßt zelu us mahju. Mahju baloschu tehwa brahli ir mescha baloschi. Pehdeje daudsfreis draudsejahs ar mahju baloscheem un nahk turumâ pee zilweku dshwokleem. — Wahrs „baloditis“ apsikhme pee dauds tautahm kauku un mißlu, un Latvis peeletek wehl vtru wahrdu preefchâ, fazi damâs: „Manu putnix‘, balodit!“

Wezu laiku atminas.

1. Nogreesius matus nebuhs mest laukā, bet fadefinat frakfnis
kad garus matus ee-ehdot kahds lops waj žilweks, tad tee aptinotee
ap firdi un ee-ehdeju noschaudfot. Kad putni eewelkot matus ligsdās
tad matu ihpaschneekam galwa topot plika. Kad tos eewelkot tahde
kokā, kurech tſchiblkst, tad galwa fahpot un tſchiblkstot, kā ſoks. Ja
galwu ſukajot, mati, iſkrisvami, ſemmēs waj fuſeklī peekerotees, tam
tam, kurech galwu ſew ſemmjejis, ari mati no fuſekla waj ſemmehn
ja-iſtihri. Ja kahds git̄s to darot, tad tam roku pirkſti topot atſka
bargaini.

2. Kahdas tschuhfsku fugas fauz par nahzirksnehm. Tahs esot koti nahwigas un ugungs farkanâ krahsâ. Kam nahzirksne eezehtot tas tik ilgi ween wairâ dsihwojot, samehr kleedseena abalfs noskanot Nahzirksnes dsihwojot semê, un kad tahn waijagot, tad ee-urbjotees u weetas semê, kad ari weeta buhru zeeta bijusi. Nahzirksnei ne-esot azubet kad ta dabujot isslihi zaux wezu ratu rumbu, tad tai rodotees aqis. Taperbz neteek atstahtas zekmalâ wegas rumbas, bet westas us mahjur waj faplehfas gabalos. Kahds wihrs fastapis nahzirksni, eemeedjis tu

Jaungada deenā hosmeisteris, senators Abafā eezelts par walsts-padomes lozelli, eefschleetu ministeris Durnowo, justizministeris Mana-
seins, walsts-padomes lozellis Nikolajews un finanzministeris Wiss-
gradskis pa-augstinati par ihsteneem flepenpadomneekem, kara minist-
ris Wannowēkis un walsts-padomes pāfauligu un garigu leetu departa-
menta preeskfchfhdetajs Stojanowskis dabuja fw. Vladimira swaigsn
un juhrministerijas pahrwaldneeks Tschichatschewa un zelu ministerie
Hübbenets — fw. Aleksandera-Rewška ordeni, tautas apgaismoschanae
ministreja beedrs, firsts Wolkoniskis eezelts par Keisara galma oberhos-
meisteri, pee sam atstahts ari lihdffschinejā amata, un fw. finoba kanze-
lejas pahrwaldneeks Sablers pa-augstinats par flepenpadomneku.

Baltijas skolu leeta „Viljāst. Wehr.“ jāv, ja Baltijas pil
sētu skolu kolegijas tapšot noliktais teescham sem tautas apgaismo
šanas ministerijas.

Widfeme.

No Rīgas. Jēsus bāsnīzā jaunas ehrgeles uzseltas, kas sāk
deen, 17. Decembrī, tapus čas eeswehtitas. Ehrgeles taisījīs flamo-
nais ehrgetu būhwetajs, W. Sauers, Frankfurte pēc Oderes upes
Ehrgeles nonemot, leetprateji spreeduschi, ka tāhs efot loti teizami tā-
sitas. Ehrgelehm ir 35 reģisteri un tāhs maksā 5400 rublu. Schīhs
prahwahs ehrgeles finojis Sauera lgs ari tā eerihkot, ka waijadīgī-
wehju weens pats plehſchu minejs itin weegli war apgahdat. — Tā
paschā deenā ap vākara laiku bijis ehrgetu konzerts, kur jaunahs ehrge-
les visā fāvā jaukumā eepreezinājušcas klausītāju sirdis. Ģenālkums
bijis prečesch jaunajahm ehrgelehm, kam uš ehrgelneka Schēpēka lgs
wehleschanos dasħas balsīs peetaisītas klaht.

Widsemes hofteefai un Rīgas seimes teefai, kā „Zīga f. St. u. L.” sakahs dsirdejuši, preefsch sawu leetu galigas atdoschanas jau-najahm teesahm atwehlets līhds 15. Janvarim terminsch.

Widsemes lauku mahzitaji, kā „Btga f. St. u. L.“ sino, no
kahda José dos Santos, Lisabonē, kurš fakotees par Brasilijas wal-
dibas agentu, dabujuschi rakstitu usaizinajumu, lai peerunajot laudie-
us aiseeschanu us Brasiliju. Šim nepilnigā Wahzu walodā rakstītam
usaizinajumam veelikts tāhdā pat nepilnigā walodā drukats prospēkts,
kurā ußlāwejot Brasilijas St. Paolo prōwinzes jauko klimatu un bri-
nischko auglibu, un kurā aissgahjejeem, kas tur gribetu nomestees, apfo-
lot selta kalnus.

If Leel-Salazas draudses. Schi draudse atrodahs Baltijas juhras lihtscha peekrastē, kā pehdejā Widseimes Latvijas seemeteeretrumu draudse. Wina fa-eetahs robeschās ar Igaunieem, — Krona Areeschu un Laiksareeschu pagasteem un mescheem. Wina issteebjahs pahr kahdahm 9 kwadratjuhdschm, — gar juhrmali kahdas werstis 50 gaxumā, un us semes puši platakā issteebumā kahdas werstis 18. Peh, agrakā Luteranu draudschu eedalijuma pee winas peeder Latweeschu dalā Kirbischi, Sweizeema (Jaun-Salaza), Bez-Salaza, Salazas mahzitaja muischa un Alinaschi, un Igaunu dalā: Ares jeb Meninu muischa, ar kahdeem 2 zeemeemi. Gadus 25 atpakač fchē bija wehl loti daudz leelu meschu, apdīhwotu no lahtscheem, luhfscheem un lapfahm, retak no wilkeem. Breeschu bija tahdi puhki, kā daschs muischneeks pa seemu noschahwa lihds 20 gabalu. Bet kad zehlahs schini apgabala zeematu pahrdoschana un pirkshana, tad meschi ir stipri faschukuschi, kurpretim lauki leelischi paplaschinojusches. Muischahm, kurahm preefsch tam tihrunu bija knapi lihds 300 puhra-weetu (kā masakais mehrs preefsch muischas teesibahm), radahs drihs otr'lik; jaunas pušmuishas tika dibinatas ar 200—300 puhra-weetahm leelumā. Ari semneeku zematu ihyaschneeki paleelingaja sawus laukus us simtahm puhra-weetu,

maru iypačneeti paleelina ja ūtus laukus uj ūtahm puhta-weetu.
— Tik leeliski paplašchinot laukus, radahs jau ap 1870. gadu zil-
welu truhkums, lai gan no kaimineem, Igauneem, sanahza tik daud
zilwelu, ka toreisejais mašais Alinachu pagasts palika gandrihs pa-
fam igaunisks; ari Wez-Salazas pagasts bija tapis pa pusei, un Swei-
zeema un Kibischu pagasti pa dalai igaunisks. Tomehr wehl arween

nepeetika strahdneku. Sihmejotees uj to eedomu, kahds pehrn zehle Pomeranijas leelgruntneku starpā, proti eewest Kihneeschus, ja saka, tas mumis nauj jauns, bet iszehlahe schē Leel-Salazas semkopibas beedribo

maiglēs un nolizis fludru puhls, — bet fludras to ne-aistifikusbas. Tad lizis to otrā deenā us uguns, — bet ta ari uguni nedegusi. Tad atstahjis to tāpat semē. Pēcz tāhdas deenas fabjis liht leetus, un nāzirkne no ta atdīshwojuſees un aifslīhdusi projam. Nosistas tāchuhſla neklad nebuhš atstāt wirs semes, tāpečz ka faulite newarot tāhdas ſafildit, un tad atstahjeju lahdot. Kad tāchuhſku eerauga un naw foto rokā, tad waijaga us tāhs fazit trihs reisās: gehrbees, bruh'e, pagaidi, lamehr feglo kumelu, — tad tāchuhſka ne-aisbehgs. Gloden nebuhš ſiſt; tad ſtejam flītums, ja to dara. Tāchuhſku īehnīnam i dimanta kronis us galwas, un tas ir leelaks un ūtaikaks par wiſahm tāchuhſkahm. Ja tāhdas warot kroni no galwas nonemt tāchuhſku īehnīnam, un aisbehgt ar to tāhlu projam, tad tam wiſi darbi labi iſdodotees un wiſur rodotees bagatiba. Bet tur tāchuhſku īehnīasch, tur tāchuhſla leelā pulkā pee ta, un to koti apforgajot. Kahds wihrs iſ R. walſte jahjis pa zetu un eeraudsſijs mescha malā tāchuhſku gubu, un wirs tāhē tāchuhſku īehnīku ar ſpihdoschu kroni galwa. Wihrs nu uſmanigi pee gabjis tāchuhſkahm ūlaht un norahwiſ kroni, un tad bijis ūteigſbus ūgam mugurā un lebjis projam; jo tāchuhſkas fahkuſbas ūteniſki ween weltees wirom wirſu. Kahdu gabalu ahtri nōjahjis, un domadams ka nu sau droſchibā, wihrs nokahpis no ūlapja ūrga un pehdejo glau dijis un preezajees, ka efot tak iſbehdsis no tāchuhſkahm. Bet tāhdas tāchuhſka bijusi paſlchysees ūrga aſies astroſ, un ūtā wihrs laidsis roks ūrgam pahr muguru, tā tāchuhſka wirom eekodus un wihrs bijis ūweetas pagalam. Kahds otrs ari tāpat norahmiſ tāchuhſku īehnīnam laimes kroni no galwas un pahrbehdsis ar wiſu mahjā. Bet tāchuhſkas nobkuſbas pa pehdahm lihds mahjai yakal, un wihrs, no tāh-

behdams, eelihbis schiristā un wahku aistaifis jecti. Tschuhfsas sagulufchahs us schiristā, un tik-ko wihrs drusku wahku pagehlis, tschuhfsas tam wirsū un to nosoduschas. Nonemto kroni tschuhfsas ainsesot projam un zitus zilwetus un dsihmeekus tachdas reisās ne-ah-teekot. Daschi mehds usmeklet gawenī tschuhfsas un tahs eelikl btele un apleet ar brandwihsu. Schis tschuhfsku brandwihs palihdsot daschadās kaitēs, ihpaschi pret rosi un ziteem uspampumeem. Daschi medineeki mehds eebahst dsihwu tschuhfsku flintē un isschaut; tad no tachdas flintes mirstot mescha swehri, kad tik drusku ween aisaemot skritis. Daschas tautas dseefmas ari peemin tschuhfsu, bet ne wis ihstā launuma nesein, var neemehru.

Melna tschuhfska sihdu wilka zaur veleku akmentia';
 Es iswilku puifsha prahru pa matinu galizeem.
 Melna tschuhfska eetezejo muhsu bischu dahrfinâ;
 Ta nebija melna tschuhfska, ta bij bischu mahmulia'!

3. Daschâs kapfehtâs dñjwojot semê salfschi un pahrtieket no
 eraakteem lihkeem. Salfschi isskatotees tahdi la suschi, bet spihdoschati
 un leelaki. B. kapfehtâ efot tahdu behrna lihtiti apbeduschi un pach-

Vaikadrusaschana aisleegta.

Auglu fahrtibas leetâ.

(Beigum's.)

Pirms nu daschus peemehrus is augļu kārtibas uſſihmejam, mums
wehl waijaga ūſſihmet ſekofcho:

Pahrt wifahm leetahm waijaga prasit, kuru weetu ahbolinam eerahdit, un waj wirnam buhs palikt weenu waj diwus gadus. Pehz mehsloteem rudseem ir ahbolinam wifadâ wihsé wišlabakà weeto. Ja turpreti auglu kahrtibâ pehz rudseem nahk papreelshu meeschi untad tikai ahbolinsch, tad waijaga meescheem dabut drusku palihga mehslu; zitadi ahbolinsch aug tikai wahji.

Tahfaku ir japrasta, waj grib tikai weenu waj diwi papuwes. Ja eewehro augu pareiso mainu, ja kopy tik mas reis, zik til ween eespeh-jams, diwi steebru augus weenus pehz otreem, tad ir tikai weena papuve waijadfiga, kas nu jo spehzigaki war tikt mehslota. Wehlak waijaga wehl skunsts mehslus nemt valihgå. Ja truhfst preeksch tam waijadfigahs naudas, tad ir eewehlam, nabadsigå semê turet diwi papuwes.

Ja tāhtats jautajums wehl atleet, waj pehz abbolina grib feht rudsus waj meeschus. Ja ir tikai weena papuwe, tad ir rudiši pehz abbolina waijadsgī; jo mums naw neweena zita auga, pehz kura muhsu klimata waretu feht rudsus ar droſchibū. Wifās weeglakās semēs rudsus pehz abbolina war loti labi lopt, kurpreti us fmagakas semēs tas ir gruhtaki, faufōs gadōs pat ne-eſpehjams, un tamdehēt ir labaki un droſchaki, us tāhdas semēs labaki meeschus pehz abbolina feht, un rudseem waj kweescheem eerahdit otru papuwi, kas tad wehl lehzu kopschanai preefsch fehka war tikt isleetata.

Brekschejēe 3 jautajumi ir eeweħroti schahdās augħlu fahrtibās:
1. Papuwe, ar stalla 1. Papuwe, ar stalla 1. Papuwe, meħslota;

mehfleem;	mehfleem;	
2. rudsī;	2. rudsī;	2. rudsī;
3. ahbolinsch;	3. meeschi, pa pusei ar palihga mehfl.;	3. ahbolinsch;
4. meeschi, ar drusku palihga mehfl.;	4. ahbolinsch;	4. ganiba;
5. kartufeli;	5. rudsī, pa pusei ar palihga mehfl.;	5. {pus rudsī } {pus meeschi} {mehfl.};
6. ausas.	6. kartufeli un firai;	6. kartufeli un firai;
	7. ausas.	7. ausas.
*		
1. Papuwe, mehfloota;	1. Papuwe, mehfloota;	1. Papuwe, mehfloota;
2. rudsī;	2. rudsī;	2. rudsī;
3. ahbolinsch;	3. ahbolinsch;	3. ahbolinsch;
4. rudsī, mehflooti;	4. ganiba;	4. ganiba;
5. firai;	5. rudsī, mehflooti;	5. rudsī, mehflooti;
6. meeschi, pa puf. mfl.;	6. kartufeli;	6. firai;
7. kartufeli;	7. meeschi un lini;	7. ausas;
8. ausas.	8. lehzu mijstrs;	8. kartufeli, mehflooti;
	9. ausas.	9. meeschi.
*		
1. Papuwe, mehfloota;	1. Papuwe, mehfloota;	1. Papuwe, mehfloota;
2. rudsī;	2. rudsī;	2. rudsī;
3. ahbolinsch;	3. ahbolinsch;	3. meschi, pa puf. mfl.;
4. ganiba;	4. ganiba;	4. ahbolinsch;
5. meeschi;	5. meeschi;	5. ganiba;
6. papuwe, mehfloota;	6. kartufeli, mehflooti;	6. rudsī, mehflooti;
7. rudsī;	7. ausas;	7. kartufeli;
8. firai un kartufeli;	8. papuwe, mehfloota;	8. ausas ar meescheem;
9. ausas.	9. rudsī;	9. papuwe, mehfloota;
	10. ausas.	10. rudsī;
		11. meeschi waj ausas.

Mehfloschana ar stakka mehsleem wišwairakōs gadijumōs buhtikai eespehjama us papuwehm, tamdeht ka preeksch mehflu isweschana waſarā truhkst laika un ruden' ir atkal maſ mehflu. Kur turpreti mehflu truhkst, waijaga us puhra-weetas 1 maifu supersoſfata, waj 1/maifa Toma miltu nemt palihgā.

Dh̄ṣṭa rīkōṣchanahs peena faimneezibā.

Breefschejā rakstā pāsneedsahm zeen. Iasitajeem pamahzību pāh
augļu kahrtību, tamdehk fa ta, fapratigi un pareisi eetihkota, ir, t
fakot, grunts jeb pāmats pēlnai, kas teek eequulta is laukhaimneezibas
Bet zeets un pastahwigs ūchis pāmats tikai tad top, kad winsch ir fo
weenots ar ihstu lopkopību, jo bes tahdas naw no semkopibas nekah
das labas svehtibas fagaidsams; abas ir til tuwu faweenotas, fa il
weena pahrlabofchana, kas vee lopkopibas top isdarita, ari semkopib
parahda labu spēhku, un tāpat otradi; zaur pareisu augļu kahrtību
kas lihdsās labibas lopshananai dod bagatu ehdamo, top lopkopiba ihs
tahda, kas atmaksajahs.

Ir nu gan ja-atsihſt, ka pee leelakahs daſas if muhſu masgrun
neekeem pehdejōs gadōs ir daschadi foli ſperti us preeſchhu laukſaim
neezibas finā, un ari labi panahkumi eeguhhti, — bet tadſchu ar lop
kopibu wehl iſſkatahs ſchim brihscham itin behdig; tſkai mas ir tahd
ſemkopju, kas ar dedſibu un pareisu ſapraschamu kopj ſcho faimneeziba
nodalu un ihpaſchi zaur iſtu peena faimneezibu ir eegahdajuschees po
ſtahwigi tezedamu peknas awotu.

Semkopis jau ari war panahkt zaur zuhku un aitu, fa ari jaun
firgu audsefchanu brangu pelnu, — bet tas tadfschu ir neschaubiga po-
teefiba, fa peens, fo gowelopi iisdod, ir galwenà data no wifa eeneh-
muma is lopkopibas.

Ka tas ta ir, tas isskaidrojams gaur to apstahlli, ka peens un i swi
mantotee produkti, sveests un feers, ir izzkatrā laikā pēptrafisti ustura lih
dsekti, un tahdi ari us preekschu valiks preeksch ikweenas faimneezibaē

Raw jau ilgs laiks pagahjis, kur dsirdeja semkopjus runajam, klopkopiba, un ar to mehdsā domat rag'lopu faimneezibu, esot launum preeksch semkopibas, kuru, deemschehl, newarot atbihdit pee malas, tam deht ka ehdamo un falmus newarot wis pahrdot, bet tos waijagot iehdinat lopeem, lai dabutu waijadfigos mehslus. Un ari wehl taga ir faimneezibas, kurās gowslopu audsinafchana pehz sawadas wihse teek isdarita, tā ka tai pateeši waijaga tapt par launumu, — tas tur, kur gowis dabuto ehdamo loti flitti atmaksā. Bet wifur tur kur peena faimneeziba schi laika leelsakahn pagehreschanahm un weet gajeem apstahkleem peemehrigi teek isdarita, wira isdod loti labu skadro eenehmumu, — proti eenehmumu, kas semkopim jo derigs, tam deht ka winsch, kā tas ir pee labibas pahrdoschanas, nenhk wis noteiktos laika brihschōs, bet ir teloschs, kas pehz semkopja eerihkoſchana wisu gadu zauri ik deenas waj nedekas winam eenefs tihru naudu, gluſchi neluhkojot us bagato pelnu teizamu mehslu finā, kas semkopibahnahk par labu.

Turpreti kad tee leelee atradumi un peedshwojumi, kurus jaun laiku sinibas un rihibas ir atklahjuscas, wehl mas teek eewehro peena fainmeezibā, tad wiſadā wiſe-waijaga lopu audſeschanai tap par fainmeezibas fliftumu zaur ſemkopja paſcha wainu. Bit beeds reds, kad tikai weenu leetu no daudſahm eewehrojam, wehl wahjas u flifti koptas gowis kā peena lopus turam, kas zaur ſawu ahrigo i flatu leezina, kā wiņas preefch peema radifchanas un waiflas naw d

(Peelikums pee „Latv. Av.“ Nr. 2., 1890. g.).
 rigas, bet no kurahtm tadſchu wehl ſagaida un pagehr labu eenehmumu. Zaur to jerē loptopibač iſmakaſ pehz eespehjaſ pamafinat, bet ne-apdomā, ka ta ir nepareiſa taupiba, un ka bagatigi ehdinata un labi kopta gows daudſ wairak un labaku peenu dod, un to labprahätigaki dara, ne-ka wahja, kas ne wiſai meerigi ūtis iſſlaukt to paſchu maſumixaū peena; jo wiſai jau deewsgan ar to ir janomozaħs, lai fawu nabaga dſihwibui ar wahjo ehdamo waretu uſturet. Taħlaq wiñi nemas ne-apdomā, ka tamliħdsas ari mehflu wairofchanai pee labi kopteem lopeem daudsuma un labuma finā waijaga buht daudſ leelakai, un ka tamdeht gows tai mehrā nefs labumu, ka meħs wiſai dodam ehst. Ir wezs, pateefs fakams wahrdi, kuru gows luħdi, lai atgħidinam: dod man bagatigi muti, tad es tev doſchu bagatigi poda!

Kas nu sihmejahs us peena isleetafschanu, tad wiſpahrigi eeguhſt leelako pelsnu, kad peenu war fwaigu pahrdot; bet tas ir tikai eespeh-jams pilſehtu un labā weetā eſofcho dſelſſzela fstanziu tuwumā, kur tad war fwaigu peenu ari fuhtit us tahlaſahm malahm, kas no leelaku muischi ihpafchneekem ar iſkattru gadu wairak teek darits.

Tomehr fwaiga peena pahrdoschanu schoreis negribam ewehrot, bet wina isleetsachanu, to pahriehrschot sveestā un seerā, kas arweenu ir meleta preze, un no kuras weegli pa dauð newar raschot, tamdeh̄ ka ihpaschi sveests jau leelā mehrā teek suhtits us ahrsemehm. Preeschmasgruntneekem, finams, ir loti gruhti, wißlabako sveestu pagatawot un winu arweenu fwaigu us tirgu aiswest, ka tas teek pagehrets, ja par to grib dabut augstu zenu; pee masgruntneekem war buht runa tikai no masa mehra, kuru tee, ja dñishwo tahlaku no leelas pilsehtas, ne wiſai beeschi fwaigu war pahrdot. Beenfahrſchs pawahru sveests, ſtipri fahlits, war gan tift ilgaki ſakrahts, bet par to ari atness neezi-gaku zenu, tamdeh̄ ka tahdas prezess us tirgeem netruhfst. Masas faimneezibās naw wiēwairakōs gadijumōs eespehjams, wißlabako sveestu pagatawot, tamdeh̄ ka peedñishwojumi mahza, ka tikai no dauds peena ne ween wißlabako, bet ari wißwairak sveesta war eeguht. Scho peedñishwojumu deht, kas ahrsemēs ir atrasti, nu ari pee mums Baltijā jau wairak leelgruntneeku ir eerihkojuſchi ihſtas peena faimneezibas, kur tee peenu isleeta par deewēgan augstu zenu zaur sveesta un feera pagatawoschanu, lai gan wini nedñishwo muhsu leelo pilſehtu tuwumā. Gluschi to paschu mehrki war ari masgruntneeki atſneegt, un proti zaur koposchanos jeb ſabeeedroschanos. Ka wairak ſemkopju ſabeeedroschahnahs ir laba leeta, un ka zaur to ari war eeguht wairak naudas, tas ir weegli ſaprotams. Ja par peem. 20 masgruntneeku ſabeeedrojahs, lai ihpaschi eerihkotā telpā dibinatu moderneezibu, tahdā ſinā, ka wini ik rihta un ik wakara ſawu peenu ſchai kopigajā telpā leek apſtrahdat zaur kreetnu moderneeku, un pehz tam, kad sveests un feers pahrdots, pelnau aprehkina pehz ta mehra, ka peens dots, tad zaur to wiſadā wihsē war faſneegt wißlabakos panahkumus. Kur dauds masgruntneeku ahrsemēs ſabeeedrojuschees tahdā moderneezibā, tur ir ſwehtiba drihs parahdiſuſees; ikuvens ir tuhlit wairak ewehrojis un tſchaflati kopis ſawus gowſlopus, ir ik mehnſcha wairak peena eeguwis, un zaur to ne ween wairak naudas eenehmis, bet ari leelaka ſwehtiba ir raudſees mas gaddōs us wina laukeem, — jo zaur wairak un labakeem mehsleem plaujas eenehmumi tika pawairoti.

Tamdehl waram jaunā gadā tikai to wehleschanos issfazit, faut
ari pee muhsu masgruntneekeem loti bagatā skaitā rastos tāhdas fabe-
drofchanahs; winas tad pateesibā peerahdihs, kā tāhda kopofchanahs
tiklab ruhpneezibas, kā ari semkopibas finā atnefs svehtibu. Kōs wiſſ
eepreeksch ja-eewehro pee pareisās moderneezibas, pahr to rakstīsim reis
wehlat. Sintenis.

Sintenis

labaki. Gan ari tagad dahmas loti dauds nophuhlejahs, un wiss war-
buht buhtu isdeweess loti jaufi, kad tikai pee egles nebuhtu aismirris,
wairak fwehtswinigu flatu uswest, lahdz latru reis pee tahdeem rihko-
jumeem efam eeraduschi redset. Kahds dalibneeks.

Sahdsbas. Behdejâs deenâs atkal waitak sahdâbu teitan notilusches. Nedelu preeskch Seemas-swehtkeem Jelgawas tuweenê B. faim-neekam no aisslehgta stalla zaur eelaufchanos issagtas diwi brangas gowis. — Tai paschâ nedelâ ari kahdam fuhrmanim pе wezajeem folleeru kapeem issagta branga gows. Daschi naktô-fauzeji gan redsefuschi pehz pulksten 4eem no rihta, ka tahda gows teek westa, bet lahwuschi wedejeem meerigi eet sawu zelu, domadami, ka lauzeneeki brauz us tirgu. — Tai paschâ nedelâ wehl ari kahdu nakti gows bes jilwaka pa Masajeem wahrseem eenahkußi Jelgawâ, ko ari tuhlit gorodowojis un kahdô naktô-fauzejs falehruschi un noweduschi veenahkoschâ weetâ. Lai-kam gan gows buhs sagleem ismukus. Bitadi tas naw domajams. — 19. Dezembera nakti, Walles eelâ, is maisneeka Schlegera nama no galas schahwetawas issagti 40 podi zuhku galas. Lihri jabrihnahs, ka tahda sahdâiba warejusi notift, kur abâs pusës schahwetawai gluschi tuwu dshiwolki atrodahs. — 20. Dezembera rihtâ us Rechtina dambja atrodochais bodneeks atradis, ka tam wakarâ fasë palikusé shk'nauda, tâ ap 3 rubleem, ismalkschkereta. Zahlek pahrmeklejot, atradis, ka tam ari no smalkakeem zigareem un zitahm wehrtigahm leetahm kas truhfst. Bes tam ari tas pahrliezinojies, ka gorpirkstis bijis jau wakarâ, schim nemanot, bode eeschmauzees un kaut kur paslehpees, kur tad, schim bodi aisslehdot, eededsinajis svezi un panehmis naudu, ka ari daschâs leetas, un domajis, pa durwim, steena skruhwi atgreeschot, istift ahrâ; bet tad nu tas nelaimejees, dehk pumpas aisslehguma no ahrypuses, tad paslehpees atkal, un durwis no rihta attaisot, tas manigi aisschmauzis projam, gan laikam akurat pa to laiku, samehr bodneeka meita eegah-jusi, wehl guloscham bodes fungam suhdset, ka fasë naw shk'naudas. — Notikuschahs sahdâibas ir gluschi prastas, un tas gan dod gaischu leezibu, ka sagli ne wis no mantas lahrivas dshifti, bet no truhfuma

Laimigs kriteens. Ži lahma scheijenes 3-tahschiga nama augschloga ihsi preefsch Seemas-swehtkeem tahds 13 gadu wezz puika iswehlees u akmeneeem, bet til laimizi, ka valizis spirgts un wesels; tikai dsirdefschana gan wairs ne-esot til slaidra, bet zere, ka ir to puika ar laiku atdabuhš. Puikas mahte vahr to bijusi til preeziga, ka luhguſi zeen, mahzitajam, wifas draudses preefschā pateizibu issajit augstajam

— 26 —

Jelgawas notikumi.
 Deewakalpo schanas Annas basnizā no 10. lihds 17. Janwarim.
 2. Swehtdeenā pehz Swaigsnes deenaš, 14. Janwari: 1) Lauku draudse: Deewakalposchana pulksi. 908 no rihta; spred. mahz. Conradi.
 2) Pilsehtas Latweeshu draudse: Deewgaldneeki pulksi. 708 no rihta; spred. mahz. Conradi.

www.sabeslemasleñate.com

Vabas laimes lafitajeem!
 Peterburgā, 2. Janvarī. Izlozejot pirmo 5-procentu prekmiju
 aiseleenu, winnesti krita us schahdeem nummureem:
 200,000. rubl. us fehtiju 9413 Nr. 24.
 75,000. 701. 25.

75,000	"	"	7011	"	25,
40,000	"	"	13,593	"	14,
25,000	"	"	13,614	"	32.

